

บทที่ 5

บทสรุป

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครู ของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พิษณุโลก เขต 3 ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครู ของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาพิษณุโลก เขต 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำนวน
3,571 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 กำหนด
ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) จำนวน 351 คน
กลุ่มตัวอย่างทั้ง 351 คน ได้มาจาก 117 โรงเรียน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นในแต่ละชั้นใช้วิธีสุ่มอย่าง
ง่ายตามสัดส่วนของแต่ละอำเภอ โดยผู้ให้ข้อมูลแต่ละโรงเรียน คือ ผู้บริหารโรงเรียน 1 คน ครูผู้สอน
1 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ได้
สร้างขึ้นครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษา เพื่อสอบถามเกี่ยวกับ การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครู ของ
ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณต่อ
ตนเอง ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณ
ต่อผู้รับบริการ และด้านจรรยาบรรณต่อสังคม โดยแบ่งออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ในด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ และด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพครู

ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สอบถามความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครู ของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ในด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ และด้านจรรยาบรรณต่อสังคม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ตอบแบบสอบถาม

2. ผู้ศึกษาค้นคว้านำหนังสืออนุญาตจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 เพื่อประสานงานโดยตรงกับผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ตอบแบบสอบถามและติดตามขอรับแบบสอบถามด้วยตนเอง

3. ผู้ศึกษาค้นคว้า ได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ตามขั้นตอนการศึกษาค้นคว้า จำนวน 351 ฉบับ จากแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมดจำนวน 351 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว่าดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
2. การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครู ของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ และด้านจรรยาบรรณต่อสังคม วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาค้นคว้า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครู ของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 สรุปผลดังนี้

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครู ของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 พบว่า โดยรวมทั้ง 5 ด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด โดยในด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพครู มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเป็น ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม และด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ตามลำดับ ซึ่งมีรายละเอียดรายด้าน ดังนี้

1. ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูอยู่ในระดับมากที่สุด การปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ไม่ขัดขวางการพัฒนาองค์การจนเกิดผลเสียหาย รองลงมา ได้แก่ ไม่ประพฤติผิดทางชู้สาวหรือมีพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศ การปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ค้นคว้า แสวงหา และนำเทคนิคด้านวิชาชีพที่พัฒนาและก้าวหน้าเป็นที่ยอมรับมาใช้แก่ศิษย์และผู้รับบริการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์

2. ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูอยู่ในระดับมากที่สุด การปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ รักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ รองลงมา ได้แก่ รักและศรัทธาในวิชาชีพครู การปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ใช้องค์ความรู้หลากหลายในการปฏิบัติหน้าที่ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกในองค์กร

3. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพครู พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูอยู่ในระดับมากที่สุด การปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ไม่ให้ข้อมูลที่เป็นเท็จทำให้เกิดความเข้าใจผิดหรือเกิดความเสียหายต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ รองลงมา ได้แก่ ไม่ปิดบังข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติงานจนทำให้เกิดความเสียหายต่องานหรือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ การปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ไม่วิพากษ์วิจารณ์ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพในเรื่องที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือแตกความสามัคคี

4. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูอยู่ในระดับมาก การปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครูไม่เรียกร้องผลตอบแทนจากศิษย์หรือผู้รับบริการในงานตามหน้าที่ที่ต้องให้บริการ รองลงมา ได้แก่ ครูไม่ชักชวน ใช้อำนาจพิเศษหรือผู้รับบริการให้จัดซื้อ จัดหาสิ่งเสพติดหรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับอบายมุข การปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ครูให้ศิษย์และผู้รับบริการมีส่วนร่วมวางแผนการเรียนรู้ และเลือกวิธีการปฏิบัติหน้าที่เหมาะสมกับตนเอง

5. ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูอยู่ในระดับมาก การปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครูยึดมั่น สนับสนุน และส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รองลงมา ได้แก่ ครูประพฤติตนเหมาะสมกับสถานภาพและเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม ชุมชน การปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ครูนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรมมาเป็นปัจจัยในการจัดการศึกษาให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้า ผู้ศึกษานำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลดังนี้

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครู ของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 3 พบว่า โดยรวมทั้ง 5 ด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิทยาพล เสนาไชย (2542) ที่ศึกษาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา มีทัศนะเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูโดยส่วนรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการศึกษาค้นคว้าเป็นเช่นนี้ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูจะต้องเป็นแบบอย่าง เป็นตัวอย่างที่ดี เป็นที่ประทับใจของศิษย์ โดยครูนั้นจะต้องประพฤติปฏิบัติตนอยู่ภายใต้กฎกติกาของอาชีพและสูงส่งด้วยคุณธรรม มีจริยธรรมประจำใจ ประพฤติตนจนเป็นแบบอย่างที่ดี ตามที่สังคมคาดหวัง และยอมรับและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ หรือทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 ระบบจรรยาบรรณครูไว้ 5 ด้าน ทำให้ผู้ประกอบการวิชาชีพครูตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามจรรยาบรรณครู และปฏิบัติตามจรรยาบรรณครูในระดับมากถึงมากที่สุด

สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพครู มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูเห็นความสำคัญของความสามัคคีในหมู่คณะ ครูมีการพึ่งพาช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม เสียสละ เลือ้อาทร และให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ มีความรัก ความสามัคคี และร่วมมือกันผนึกกำลังในการพัฒนาการศึกษา การทำงานเป็นทีมย่อมส่งผลให้งานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลแก่สถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประเวทย์ สนพลอย (2548, หน้า 97) ที่ศึกษาจรรยาบรรณครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 พบว่า ด้านช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อันได้แก่ การให้ความร่วมมือ สนับสนุนการทำงานของเพื่อนครูและองค์กรอย่างเต็มกำลังความสามารถ เรื่องการรักความ

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูมีความเชื่อมั่นในอาชีพของตน มีความเคารพและซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพครู มีความตระหนักว่าอาชีพนี้เป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีความสำคัญ และจำเป็นต่อสังคม ครูจึงปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจและภูมิใจ รวมทั้งปกป้องเกียรติภูมิของอาชีพครูและองค์กรวิชาชีพครูอย่างถูกต้องด้วยความบริสุทธิ์ใจ ในฐานะที่ตนเองเป็นสมาชิกที่ดีในองค์กรวิชาชีพครู สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กมลทรรศน์ แซ่เฮง (2542, หน้า 93) ที่ศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณครูของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ด้านครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ พบว่า การปฏิบัติตามจรรยาบรรณครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จักรินทร์ บัจฉิมมะ (2545) ที่ศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณครูของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร ด้านครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ พบว่า การปฏิบัติตามจรรยาบรรณครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาศิษย์ให้เจริญอย่างเต็มศักยภาพและถือว่าการความรับผิดชอบของตนจะสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อได้แสดงออกซึ่งผลแห่งการพัฒนานั้นแล้ว ครูจึงต้องเรียนรู้เกี่ยวกับศักยภาพของศิษย์แต่ละคนและทุกคนเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย มีความเหมาะสมสอดคล้องกับการพัฒนาตามศักยภาพนั้นๆ ดำเนินการให้ศิษย์ได้ลงมือทำกิจกรรมการเรียนรู้จนเกิดผลอย่างชัดแจ้ง และยังกระตุ้นยั่วยุให้ศิษย์ทุกคนได้ทำกิจกรรมต่อเนื่องเพื่อความเจริญงอกงามอย่างไม่มีสิ้นสุด อีกทั้งครูได้รับการพัฒนาในเรื่องจิตวิญญาณของความเป็นครู ความศรัทธาในวิชาชีพ รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเด็ก จึงมีความตระหนักที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุด สมกับที่ได้ชื่อว่าเป็นครู โดยการมอบหมายงาน และตรวจผลงานด้วยความยุติธรรม สั่งสอนศิษย์โดยไม่ปิดป้องหรือปิดบังอำพรางและปลูกฝังจิตสำนึกด้านความรับผิดชอบและการมีวินัยในตนเองให้แก่ศิษย์ จึงทำให้ผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของกมลทรรศน์ แซ่เฮง (2545, หน้า 93) ที่ศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณครูของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ด้านครูต้องอบรมสั่งสอน ฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามได้เกิดแก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ พบว่า การปฏิบัติตามจรรยาบรรณครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาค้นคว้า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครู ของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผู้ศึกษาค้นคว้ามีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา ควรนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาให้ข้าราชการครูมีจรรยาบรรณครูที่ดีต่อไป โดยเฉพาะในด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ครูควรให้โอกาสแก่ศิษย์และผู้รับบริการมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนรู้ และครูควรส่งเสริมให้ศิษย์และผู้รับบริการสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองจากสื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

1.2 สถาบันการศึกษาที่จัดการศึกษาในการผลิตครู ควรนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้ประกอบในการพัฒนา อบรม และปลูกฝังความเป็นครูให้มีจรรยาบรรณครูที่ดีและเป็นที่ต้องการของสังคม มีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรมสร้าง ความสามัคคีในหมู่คณะ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความสอดคล้องเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูของครูและการเรียนของนักเรียน

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาเป็นรายกรณีเกี่ยวกับข้าราชการครูที่มีคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น ผู้ที่ได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติ

2.3 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในด้านการครองตน ครองคน และครองงานของข้าราชการครู